

PLF - NYTT

Medlemsblad för PLF

Nr 47 oktober 1998

PERSON- och LOKALHISTORISKT FORSKARCENTRUM OSKARSHAMN

Kvalitetsfrågor

Av Thor Sjöberg

Kvalitet är ett ord som betyder beskaffenhet, natur, art. Man menar i synnerhet god beskaffenhet "något av hög klass". Vad vi måste eftersträva i vårt forskningsarbete är att det vi gör håller hög klass.

Redan på utbildningsstadiet måste frågan om kvalitet finnas med. I en studiecirkel eller annan utbildning i släktforskning bör ledaren uppmana deltagarna att vara noggranna i sin forskning och inte ta för givet alla uppgifter som kommer fram. Det gäller att kontrollera de olika källorna för att bli på det klara med vilket som är det rätta. Man kan inte bara skylla på "att det stod angivet så i den uppgift jag fick". Man blir ju ansvarig för dessa uppgifter om de skulle spridas vidare. Är man på det klara med att en uppgift kan ifrågasättas bör man ange detta.

Genom att ange resultatets kvalitet får man en, så att säga, kvalitetsförklaring på det föreliggande arbetet. Genom detta bör ingen sväva i tvivelsmål om ett framtaget arbetes värde och innehåll. Trovärdighet är också ett ord som kommer med i det här resonemanget. Om ett framtaget forskningsarbete visar sig innehålla många felaktigheter, kommer detta att slå tillbaka på den som gjort sammanställningen. Att förlora sin trovärdighet som forskare är väl något som ingen vill drabbas av. Men genom noggrannhet och olika kontroller så bringas uppenbara fel till rätta.

Vid excerpering där man strikt följer den skrivna texten finns ju inbyggda fel, på grund av att den som gjort noteringarna angivit felaktiga uppgifter. Där skall den som skriver av inte rätta

UR INNEHÅLLET

Kallelse till medlemsmöte	2
Sågen om Skinn Skarpe	3
Domstolsprotokollen berättar	5
Läsövning	7
Demo av databasen	7
Avliden medlem	8
Den nya Datalagen	8
Nya medlemmar	9
Släktforskarlagarna i Jönköping	9
Efterlysningar	10
Lösning till läsövning	10
Databasen, antal poster	10

eller ändra, även om man är medveten om att fel föreligger. Originaltexten skall alltid återges som den står. Det är forskningens och forskarens uppgift att i sin forskningsrapport ange de rätta förhållandena.

Vid arbete med sin forskning bör man alltid ange var någonstans uppgifterna har funnits. Det vill säga man måste ange källorna. Både för sin egen skull för att lätt kunna återfinna uppgifter som måste kontrolleras och för andra forskare som vill kunna kontrollera eller forska vidare i samma källor.

Sammanfattningsvis kan man säga att det finns tre delar i det här resonemanget. Det ena är att när man skriver av text så följer man noga originalet. Det andra är att i egen forskning vara noggrann och kontrollera olika källor. Det tredje är att alltid ange de källor där uppgifter har funnits. På så sätt blir en framtagen arbetsuppgift både värdefull och uppskattad.

KALLELSE

**Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum
håller
ordinarie medlemsmöte lördagen den 14 november 1998 kl. 10.00
i Logelokalen, Stora Torget 5, 2 tr, Oskarshamn.**

På dagordningen:

Information och mötesförhandlingar.

Anders Thornström, arkivarie vid Krigsarkivet i Stockholm, kommer och berättar om arkivforskning och Internet.

Kaffeservering.

Det blir även möjlighet till sökning i databasen.

PLF:s styrelse och uppdrag under verksamhetsåret 1998/99

Namn	Uppdrag	Telefon	E-post
Thor Sjöberg	ordf., redaktör	0491 - 330 39	thor.sjoberg@oskarshamn.mail.telia.com
Barbro Sander	v ordförande	0491 - 750 30	
Kurt Stenfelt	sekreterare	0491 - 120 56	
John-Olof Dillström	kassör	0491 - 919 22	
Sam Blixt	dataansvarig	0491 - 151 28	sam.blixt@oskarshamn.se
Britt Maria Ekstrand	ledamot	0491 - 186 55	
Irene Rudvall	ledamot	0491 - 925 68	
Birgitta Drehmer	ledamot	0491 - 157 41	
Anders Rotviker	ledamot	0491 - 620 11	
Birgit Stenfelt	suppleant	0491 - 120 56	
Sten Lundin	suppleant	0491 - 610 58	
Lars Svensson	suppleant	0491 - 841 75	

PLF-NYTT, medlemstidning för Person- och Lokalhistoriskt Forskarcentrum, Oskarshamn. Utkommer fyra gånger per år. Upplaga drygt 1000 exemplar. Manus till artiklar och andra skriftliga bidrag sändes till PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN. Utdrag ur artiklar får göras med angivande av källa och författare. PLF - NYTT nr 48 utkommer i februari 1999.

Skinn Skarpe

En folksägen från Döderhult

I norra delen av Döderhults socken vid vägskälet, där vägen från Döderhult mot Kristdala viker av till Sjoketorp och Järngallra, ligger en stor sten, som kallas skarpesten. Sitt namn skall den enligt folktraditionen ha erhållit efter en person vid namn Skinn Skarpe. Om denne berättas följande sägen.

Skinn Skarpe bodde i Järngallra och var mjölnare vid Sjoketorps kvarn. Denna låg vid en liten bäck som kommer från Kroksjön och kastar sig ned i sjön Hulteglan vid Sjoketorp. Skinn Skarpe var elak, hård och orädd. Ofta tullade han den fattiges sädeskäppa mer än han hade rätt till. Så gjorde han en gång då en gammal gumma lämnat säd till förmalning. För att dölja att han tagit för mycket i tull ökade han ut mjölet i säcken genom att blanda upp det med kalk. Då gumman sedan bakade bröd av mjölet och åt, blev hon sjuk och dog. Ingen mera än Skinn Skarpe visste av vilken orsak den gamla dött, men den hemligheten behöll han för sig själv.

Åren gick och Skinn Skarpe hade hunnit ta många alltför dryga sädestullar. I en jämn ström hade tullsäden runnit ner i hans egna sädeslårar och han var på ålderns dagar en rik man. Men den dagen kom då han malde den sista gången och den fattiges sädeskorn upphörde att sila mellan hans snikna fingrar. Han låg nu död på sofflocket.

Skinn Skarpe skulle nu föras till Döderhults kyrka och begravas där. Vägen dit var lång och från Sjoketorp ut till vägen mot Kristdala ledde blott en smal stig, på vilken en likvagn inte kunde föras fram. Grannarna fick därför bära kistan ut till vägskälet. Detta gjorde man på lördagen före begravningsdagen. Men det var en oerhört tung börda, så tung att den nästan översteg bärarnas krafter. Man bar och svettades och ju längre man gick desto tyngre blev bördan. Efter mycken möda var man äntligen framme vid vägskälet. Där låg en stor sten, på vilken fanns en slät avsats, liknande en hylla. På avsatsen ställdes kistan och där fick den stå till söndagsmorgonen. Härav har stenen fått namnet "Skarpesten".

Tidigt på söndagsmorgonen lyfte männen kistan från stenen och ställde den på en vagn och fortsatte sedan färden mot kyrkan. Man beräknade att vara framme så tidigt att jordfästningen kunde äga rum före gudstjänstens början. Men vad som varit en tung börda för bärarna visade sig vara ännu tyngre för hästarna. De drog och drog och svettades och snart orkade de inte längre. I nästa by, som man kom till, måste man byta hästar och så gick färden sakta, sakta under täta ombyten av hästar. Sent omsider nådde man dock fram till kyrkan. Här hade man länge förgäves väntat på begravningsföljet. Det var nu söndagseftermiddag, präst och kyrkfolk hade för länge sedan lämnat kyrkan. Någon begravning kunde därför inte komma ifråga, utan den fick uppskjutas till följande söndag. Kistan ställdes in i kyrkans vapenhus, där den skulle stå under veckan.

Intill kyrkan ligger gården Kyrkeby. Hit kom under veckan två vandrande knallar, vilka hade varor att sälja. Vid kvällsbrasan berättade husfolket den underliga händelsen med den tunga likkistan och om begravningsföljet som inte hunnit fram i rätt tid. Man tydde händelserna så att Skinn Skarpe måste gått ur tiden med en myckenhet oförlåtna synder och att det var dessa, som lade sin tyngd även på hans döda stoft.

Till gårdens folk hörde en piga, stor och kraftig som en karl, frimodig och orädd. Den ene av knallarna fick en idé, eftersom det roade honom att sätta pigans mod på prov.

-Om du i kväll går in i kyrkan till den döde, sa han, lyfter av locket från kistan och trär din arm under den döde och tar honom i famn, ska du få ett klänningstyg. Pigan betänkte sig ett ögonblick. Det utlovade klänningstyget lockade, men nog var det hemskt att mitt i natten gå in i kyrkan och störa en död.

-Är du rädd att gå, sade någon. Då fattade hon sitt beslut. Ingen hade någonsin kunnat säga om henne att hon var rädd, och inte heller nu skulle någon behöva säga det.

-Jag går, sa hon, ge mig bara nyckeln till kyrkan.

Så begav hon sig ut, gick bort till kyrkan, låste upp dörren till vapenhuset och trädde in. Genom de små fönstergluggarna syntes ett svagt månsken. Utan tvekan lyfte pigan av locket från kistan. Så böjde hon sig ner över den döde, trädde sin ena arm under hans skuldror, lyfte upp honom lite och slöt honom till sig. Men då hon skulle lägga ner honom igen, gav hon till ett ångestfyllt skrik. Den döde hade legat med armarna böjda vilande på bröstet, men då hon hade lyft upp honom och slutit honom till sig, hade hans ena arm kommit bakom hennes nacke och där satt den fast. Hur hon än försökte och hur hon än vände sig, kom hon inte loss från det obehagliga famntaget. Hon ropade, hon bad till Gud om hjälp, men förgäves, denna stelnade arm höll henne stadigt fast vid den döde.

Plötsligt kände hon ett par kalla läppar röra sig mot hennes kind. Hon tystnade och lyssnade med fasa.

-Bär in mig i kyrkan, viskade den döde. Hon kände sig tvungen att lyda. Med ett kraftigt tag lyfte hon upp liket ur kistan och fick den döde på sin rygg. Innanför kyrkdörren stannade hon med sin börda. Genom dunklet där inne såg hon en kvinnogestalt sitta i en av kyrkans främsta bänkar.

Även den döde måste ha sett gestalten, ty nu hörde pigan honom viska.

-Bär fram mig till henne. Med den döde på ryggen gick hon kyrkgången fram och stannade mitt för gestalten i kyrkbänken. Det var den kvinna som Skinn Skarpe hade bragt om livet med det

kalkblandade mjölet. Ett ögonblicks tystnad följde. Skinn Skarpe uppgav några ångestfyllda suckar. Plötsligt utbrast han:

-Kan du förlåta mig? Och från skuggestalten i kyrkbänken hördes orden:

-Ger gud dig det, så ger jag dig det. En suck av lättnad hördes från Skinn Skarpes läppar, och bärarinnan kände hur en spritning genomilade hans stela kropp.

-Bär ut mig, sa han och hon gjorde så.

-Lägg mig i kistan.

Och se nu lossnade den dödes grepp om hennes nacke. Hon lade honom tillbaka i kistan. Men nu var det slut med hennes självbehärskning. Vansinnig och vild flydde hon ut i vilda skogen.

Säggen om Skinn Skarpe är säkerligen mycket gammal, men ingen vet. En för många år sedan död gammal kvinna, som bodde nära Döderhults kyrka, berättade den för sin omgivning. Säggen har också berättats av en på 50-talet avliden man ifrån Lämmedal. Han var då omkring 75 år och enligt honom hade han hört den berättas av sin morfar, född 1822. Denne hade i sin tur hört den berättas av sina förfäder.

Som redan nämnts finns Skarpesten ännu kvar. Men den avsats på vilken Skinn Skarpes kista skulle ha stått under natten före färden till kyrkan, blev bortsprängd för rätt många år sedan då vägen breddades.

Källa: Läns museets arkiv i Kalmar.

Ur Misterhults socken kyrkoarkivalier

Om Brita Tyresd i Krokäng

Krokäng var ett torp under Bussvik. Hon föddes 8 jan. 1688 i Målbäcken. Föräldrar var Tyres Månsson och Kerstin Eriksd. Den 8 juni 1713 föddes Elisabet som oäkta dotter till Brita Tyresd och Nils Jönsson Tunnbindare, Virbo.

Notering om uppenbar skrift

Den 23 maj 1714 stod drängen Nils Jönsson från Virbo, som lägrat konan Brita från Krokäng. Den

18 juli samma år stod konan Brita i Krokäng, besoven av Nils Jönsson i Virbo. Den 24 april 1720 konan Brita Tyresd som gårdsfogden Olof Jönsson på Virbo lägrat, hon rymt bort.

Den 25 juli 1723 gifte sig Brita med Båtsm Jakob Lehn. Den 10 maj 1724 föddes sonen Anders. De bodde på Hammar. (Bör nog vara Uthammars udde som torpet kom att kallas senare). Den 25 sept 1726 föddes sonen Jöns, också på Hammar. Därefter finns inga uppgifter om vad som hände med Brita och hennes familj.

Redaktören

Domstolsprotokollen berättar...

Inbrott och stöld.

Ur Tuna läns härads domprotokoll, tinget
31 jan. 1774

§39. Kronolänsman Johan Pettersson anmälde att drängen Sven Jonsson från Mederhult "frivilligt angivit" att han förövat en del stöder. Vid Misterhults kyrka hade han tagit två stycken blå kapprockar av vadmal, den ena tillhörig Sven Sandberg i Krokstorp, och den andra Måns Jacobsson i Kalsebo.

Vidare hade han nattetid under julhelgen hos Petter Hemmingsson Hjort i Späckemåla tagit "en i dess öppna loftesvale till barkelagens avrinnande uthängd halv kohud". Hos Petter Pettersson i Slåthult hade han "sistlidne höst ett år sedan, efter gjort inbrott igenom taket olovligen tagit utur dess bod en halv tunna rågmjöl, ett lispund sjutton marker ost, sex oberedda kalvskinn, ett oberett färskinn, en fjärding ärter, tvenne valar strömming, tvenne marker smör med en liten bytta och tvenne nya säckar, betygar högeligen, att han på flera ställen, än nu blivit bekänt, icke förövat denna vanart".

Nämnden från Misterhults socken intygade, att det stulna såväl vid kyrkan som i Kalsebo, Späckemåla och Slåthult blivit återställt till ägarna. Det stulna värderades till 51 Daler smt.

Sven Jonsson blev dömd att böta för tjuvnadsbrotten tillsammans Tvåhundra-tjugofem Daler smt och för sabbatsbrottet 10 Daler smt. I "brist av botum" skulle han avstraffas med Trettioåtta par spö. "Därförutan i Misterhults kyrka undergå en söndags uppenbar skrift och avlösning".

Domen skulle underställas Göta Hovrätts prövning, och i avvaktan därpå "kommer emellertid Sven Jonsson under säkert fängsligt förvar till Kalmar slottsfängelse att avföras, samt därstädes i lika säkerhet att kvarhållas".

Kommentar: Sven Sandberg som blev bestulen på en rock var bror till min farfars farmors farmor. Redaktören.

Äktenskapshandel

Ur Tunaläns härads domprotokoll, tinget 1
nov. 1777

§61. Drängen Nils Jönsson i Ävrö företrädde och anhöll att för dödsfalls skull och framdeles befarad rättegång få nämndemannen Sven Nilsson i Övrahammar, Olof Svensson i Riket, Olof Andersson i Snarås och Nils Månsson vid Misterhults kyrka edligen avhörda angående den äktenskapshandel, som emellan sökanden Nils Jönsson och pigan Lisken Nilsson i Snarås skall vara ingången.

Och som Häradsrätten emot XVII kap. 23 § R.B icke fann sig kunna förvägra, helst någon anledning till jäv emot vittnena vid undersökning inte utletas kunde, så tillstodde Häradsrätten de återropade vittnena att sina berättelser härutinnan efter gången ed avgiva.

Nämndemannen Sven Nilsson berättade, att vid sistlidne Olofsmässotid har han på Nils Jönssons och Lisken Nilssons syskonbarns Bengt Nilssons i Hägnad begäran varit dem följaktigt till Liskens förmyndare Johan Aronsson i Snarås, att såsom vittne vara närvarande vid den äktenskapshandel, som mellan Nils Jönsson och Lisa skulle avslutas.

Denna anhållan har han efterkommit, och ehuru Johan Aronssons hustru Kerstin Börjesdotter vid deras ankomst till Snarås visade sig något missnöjd över ärendet, har hon omsider förklarat sig vara nöjd med vad Lisken Nilsson själv beslutade, och som både Lisken och hennes förmyndare Johan Aronsson i fem vittnes närvaro frivilligt beviljade Nils Jönssons anhållan att få äkta Lisken, vilket och med handslag blivit bestyrkt.

Så har Nils Jönsson och vid samma tillfälle jämväl begåvat Lisken med både ring, psalmbok, trenne kläden: 2 vita och ett blårandigt, samt en ask med vita penningar och en silversked, med mera, som Sven Nilsson så noga icke kan sig erinra, havandes Nils Jönsson och Lisken jämväl överenskommit om 100 Daler smt eller 16 Rdr 32 sk:s vite för den, att till den andre erlægga, som i någon måtto sökte, att

i denna deras äktenskapshandel rubba, vilket dock då blivit skriftligen författat samt av Nils Jönsson, Liskan och dess förmyndare underskrivits.

De övriga vittnena berättade i likhet med första vittnet. Över detta vittnesförhör lovades Nils Jönsson till bevis utdrag av protokollet.

Kommentar:

Detta protokoll ger en bild av en rättspraxis som jag uppfattar som ovanlig. Det här sättet att begära vittnes utsago inför rätten med tanke på att vid en senare rättegång de ej längre fanns tillgängliga, var tydligen en möjlighet för dåtidens människor. På detta sätt kunde käranden stärka sin ställning. Men även svaranden hade möjlighet som lagen säger "sina jäf och påminnelser emot samma witnen och theras utsago förete". Drängen Nils Jönsson var tydligen kunnig om denna möjlighet eller hade han juridisk hjälp.

Kap. 17, 23 § R.B. säger så här: Söker någon, then ännu ej rättegång med annan hafwer, at witne för ålder, sjukdom, bortresa, eller annat fall, höras må, til sanningens styrko, ther framdeles tränga skulle; underrätte sig Domaren, om stjal til jäf emot them äro: finnes thet ej; afhöre them tå, och fråge alt noga ut, som til ljus i thetta målet tjena kan; och stånde then fritt, som wittnesmålet rörer, at sedan, tå twist upkommer, sina jäf och påminnelser emot samma witnen och theras utsago förete.

Jag tror inte att en vanlig enkel bonddräng hade gjort denna framställan. Gåvorna som Liskan fick tyder också på att han hade det bättre ställt.

Denna begäran från Nils Jönsson att inför tinget få bevis för sin trolovning är början till slutet för denna förbindelse. Vi kan se från vittnesutsagorna att det funnits motvilja mot att detta äktenskap kom till stånd. Vem som övertalar vem och slutligen beslutar kan vi bara gissa.

Vid nästa ting stämmer Nils in Liskan för brutet äktenskapslöfte. I nästa nummer av PLF-NYTT får vi veta slutresultatet.

Redaktören

Rättegångsbalk. Kap. 17. 351

23. §. Söker någon, then ännu ej rättegång med annan hafwer, at witne för ålder, sjukdom, bortresa, eller annat fall, höras må, til sanningens styrko, ther framdeles tränga skulle; underrätte sig Domaren, om stjal til jäf emot them äro: finnes thet ej; afhöre them tå, och fråge alt noga ut, som til ljus i thetta målet tjena kan; och stånde then fritt, som wittnesmålet rörer, at sedan, tå twist upkommer, sina jäf och påminnelser emot samma witnen och theras utsago förete.

Rättegångsbalken Kap. 17, 23 §

Något att tänka på

När jag surfat färdigt på livets Internet och lämnat det jordiska, då vill jag att min aska sprids i Cyberspace.

Redaktören

Vill Du veta vad som rör sig i Sverige och världen på släktforskarfronten?
Läs **Släkthistoriskt Forum!**
5nr/år för 180 kr (+2 nr Svenska Antavlor)
ShF, Box 30222,
104 25 Stockholm

Gösta Wilander

Till minne

Budet om Gösta Wilanders bortgång den 31 augusti 1998 väcker tankar om hans stora insats för vår hembygd i Högsby kommun.

Gösta Wilander var verksam inom Högsby Hembygdsförening under 30 års tid. Han har med sitt genuina intresse, forskat och dokumenterat alla soldattorp, soldatlängder och även soldaternas giftermål och barn i vissa släktled.

När personer ringt till honom för att få hjälp med sin släktforskning, har han alltid tagit sig tid

att svara på de otaliga frågor som ställts. Gösta har även genom lokala ortstidningar, Kvällstunden m fl, sparat och klippt ur intressanta händelser som finns i hans arkiv.

Kyrkoböckerna över födda, vigda och döda har lästs, granskats och dokumenterats från 1600-talet fram till 1920-talet, för att lämnas till arkivering och registrering. Som PLF-medlem var han en bland de första.

Vi vill tacka Gösta Wilander och hans hustru Maj för denna värdefulla insats till våra kommande generationer och bevarande av vår historia.

Christina Dannesäter och Stig Grantz

Vill du lära dig söka i PLF:s dator?

En ny möjlighet finns nu för den som vill lära sig hur sökprogrammet fungerar. Det finns förstås fortfarande många som funderar över hur man lättast får svar på de frågor som matas in vid sökning i databasen.

Om det därför blir tillräckligt många som anmäler intresse kommer några informationsmöten att hållas i arbetsstugan. Ta kontakt med Sam Blixt som ansvarar för detta. Telefon 0491-151 28.

Den nya Datalagen

Den 24 oktober i år kommer Personuppgiftslagen (PUL) att träda i kraft. Den kommer då att ersätta den gamla Datalagen. Men inte direkt. Det blir en treårig övergångsperiod. Den verksamhet som nu är i gång kommer att bedömas efter den nuvarande Datalagen medan för verksamhet som startas upp efter 24 oktober kommer PUL att tillämpas.

Varför en ny lag?

Bakgrunden är EU:s vilja att skapa regler som kommer att gälla för alla länder inom gemenskapen. Vissa länder har hitintills inte haft något liknande medan vi i Sverige haft Datalagen sedan 1973. I denna var kortregister undantagna men i den nya kommer sådana register att behandlas lika som de som finns på datamedia.

Den nya lagen är avsedd att skydda personuppgifter som berör nu levande personer. Den egna

forskningen kommer inte att beröras så länge den förblir sådan. Det är först när det blir tal om att sprida forskningen vidare som man bör tänka till, i synnerhet när det är fråga om att lägga ut sin släktutredning på Internet. Det kan finnas personuppgifter som den berörde inte vill ska synas.

Vad är då personuppgifter?

Jo det är i första hand namn och personnummer. Blir inte detta publicerat så blir ju inte andra uppgifter heller tillgängliga.

Den som vill skaffa mera information kan göra detta på Internet adressen www.din.se

Vi får anledning att ta upp den här lagen i kommande nr av PLF-NYTT eftersom lite har hitintills sagts om den, men kan komma att beröra oss som forskar ganska mycket.

Redaktören

Nya medlemmar

Nr	Namn	Postadress	Post nr	Postort	Telefon nr
1274	Anders Pettersson	Polhemsgatan 10	171 58	SOLNA	08 - 82 80 53
1275	Christer Pettersson	Västra Stillestorpsgratan 19	417 13	GÖTEBORG	031 - 51 25 36
1276	Jan Appelquist	Tjädersvägen 27	167 66	BROMMA	08 - 25 88 91

Dessa tre medlemmar fick felaktiga medlemsnummer i PLF-NYTT nr 46. Vi beklagar det inträffade.

1277	Evert Sverkman	Krikonstigen 11	196 32	KUNGSÄNGEN	08 - 581 724 86
1278	Tom Risbecker	Trädgårdsvägen 11 B	181 62	LIDINGÖ	08 - 766 24 60
1279	Albert Lander	Gösvägen 79	663 40	HAMMARÖ	054 - 52 41 61
1280	Marie Palmqvist	Stångehamnsvägen 155	572 61	OSKARSHAMN	0491 - 145 24
1281	Lillemor Larsson	Charlottenberg, Jämserum	572 96	FÅRBO	0491 - 301 25
1282	Inger Skärbo	Fridhemsgatan 12	112 40	STOCKHOLM	08 - ?????
1283	Bengt Rosenberg	Mellanvägen 5	428 30	KÅLLERED	031 - 795 16 27

7 nya medlemmar sedan förra utgåvan av P L F-NYTT. Vi hälsar dem välkomna.

Släktforskar dagarna i Jönköping

Årets riksstämman och släktforskar dagar var i år förlagda till Folkets Hus i Jönköping. Arrangemanget började med ett festligt tåg genom staden och olika tal hölls av kommunalråd, talesman för arrangörerna, Släktforskarförbundets ordförande och slutligen invigde landshövding Birgit Friggebo det hela.

Ett flertal föredragshållare, bl a Björn Lippold från Garnissonsmuseet i Skövde, Anders Johnsson, Stockholm, Uno "Myggan" Eriksson, Göteborg, Egil Skoog, Huskvarna, Carl-Axel Petri, f. d. hovrättsråd, Jönköping, Lars-Olof Lööf, Göteborg, Kalle Bäck, Tranås, Sam Blixt, Oskarshamn och Johan Curman, Upplands Väsby, hade engagerats och både lördagen och söndagen kunde deras föreläsningar avhöras i Rigoletto-salen.

Ett stort antal utställare hade tagit tillfället i akt för att visa sina specialiteter. Eftersom släktforskning är ett genomgående tema vid dessa årliga arrangemang, så hade de flesta utställare anknytning till detta. Där kunde köpas böcker, antavlor och släktforskas med hjälp av databaser. Ett stort antal besökare visade att intresset var stort från allmänhetens sida. Även PLF var representerat med flera datorer innehållande vår databas samt en uppkoppling mot Internet. Under båda dagarna var

besökarantalet stort och flera av dem kunde efter besöket skriva in ytterligare namn i sina antavlor.

Riksstämman, förbundets årsmöte, avhölls på lördagseftermiddagen under ordförandeskap av f d Hovrättsrådet Carl-Axel Petri och därvid debatterades och framfördes synpunkter på verksamheten. Val gjordes av funktionärer och olika beslut fastställdes för verksamheten kommande år. På fredagen före släktforskar dagarna hölls den årligen återkommande ordförandekonferensen. Ett 50-tal representanter från släktforskarföreningarna i landet hade infunnit sig. Det blev en givande dag där kvalitetsfrågor och den nya Personuppgiftslagen (PUL) diskuterades. Förbundsordföranden Krister Lagersvärd talade även om den uppsatstävling för ungdomar som förbundet utlyst. Han uppmanade föreningarna att sprida information om detta på det lokala planet.

På grund av att även redaktörerna skulle kunna ha sin sammankomst under eftermiddagen blev tiden något förkortad. Detta var ett nytt arrangemang för året att ha båda konferenserna i följd i stället för samtidigt. Avsikten var att ge plats för personer som har flera uppdrag i respektive förening att kunna närvara vid båda. Stämman beslutade att nästa år blir arrangemanget likartat. 1999 års Släktforskar dagar kommer att hållas i Karlstad.

Redaktören

Lösning till läsövning

Ämötet, hwarifrån en mindre å gör skillnad mot Bällnäs ägor til Diupsjön och sedermera skiljer Baggetorpe åen Fårbo Säteries ägor från Stensiö ägor til dess Skrikebo ägor widtaga

Den 8 Septembr

Upsattes delnings Instrument öfwer Stensiö By i anledning af Chartan öfwer Utägorne och dertil lydande beskrifning; hwaraf befinnes at alla ägor blefwit delade; men den differance, som befinnes uti widden, kan icke utrönas, i brist på det Protokoll, som wid förrättningen ofelbart blefwit hållet och i synnerhet rörande taxeringen af ägorne; dock finnes differancen wara sådan, at den kan härröra förmedelst afräkning på o-dugelige warg eller sämre Betesmark: delnings Instrumentet utwisar för öfrigt tydeligen denna omförmälte differance.

Databasen

Under 1998 har antalet inmatade poster i databasen ökat med 138 000 och är nu 2 869 000. Förändringarna framgår av bilagan "PLF:s databas 1998-10-17". Vill Du delta i insamlandet av uppgifter kan Du som är intresserad ta kontakt med Sam Blixt eller någon i PLF:s styrelse för närmare upplysningar.

Frågor på databasen sänds till PLF, Box 23, 572 21 OSKARSHAMN.

Kostnader för brevfrågor.

Vi tar **20 kronor per svar** enligt det särskilda frågeformuläret eller för brev med max fem frågor.

Vi tar **40 kronor för samma tjänster** till icke medlemmar.

Avgifterna för svar på brevfrågor kan sändas in via postgiro eller på annat sätt. Ange på frågeblanketten Du sänder in vilket av betalningssätten som använts. Om pengarna sänds via postgiro så meddela på talongen vad pengarna är avsedda för. Det kan ibland uppstå missförstånd om detta.

Styrelsen

Efterlysning 1

Jag söker uppgifter om Måns Märseskot, född omkring sekelskiftet 1800. Måns var "avsk kr båtsm" 1834 då hans son Per, min mmf, föddes i Persnäs.

Peter Märseskot, född 1828-06-16, vilken enl HFL-95 sid 86 bodde i Persnäs, Hallnäs på samma ställe som Måns Märseskots son Per.

Historik mm om båtsmän och båtsmanstorp under Ölands första båtsmanskompani.
Bengt Björner, Brunneby, 597 94 Åtvidaberg.

Efterlysning 2

Byskomakare Jonas Stolt var född i Oskarshamnstrakten och har enligt uppgift efterlämnat värdefulla upplysningar om svenskt folkliv under första hälften av 1800-talet. Det skulle vara intressant att få kontakt med någon som närmare har studerat hans liv eller efterlämnat material. Det kunde kanske bli underlag för någon artikel i PLF-NYTT. Jag har bara läst en liten kort artikel i en av grundskolans läseböcker som utgavs på 1960-talet. Det var då som jag fick idén att höra efter om det redan finns någon som har arbetat med detta.

Den som vill höra av sig till **redaktören, PLF** är välkommen med material eller uppgifter om var det går att finna sådant.

Efterlysning 3

De flesta av pastorsexpeditionerna i socknarna i Kalmar län förvarar fortfarande kyrkoböckerna för de sista hundra åren. Det filmade materialet slutar som regel omkring sekelskiftet.

Inom PLF vill vi ha kontakt med personer som kan tänkas ställa upp och kopiera kyrkböcker. Vi kommer i sådant fall att kontakta berörd pastorsexpedition för att utverka möjlighet att få kopiera från deras kyrkböcker.

Är Du intresserad så ta kontakt med Sam Blixt.